

25.9.2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi poliisilain 2 luvun muuttamisesta

1) Työryhmätyöskentely ja sen tekemä ehdotus

Esitysluonnos on valmisteltu sisäministeriön 14.3.2018 asettamassa työryhmässä. Asettamispäätöksen mukaan säädöshankkeen tarkoituksena on varmistaa poliisille tarvittavat toimivaltuudet puuttua lennokkeihin, miehittämättömiin ilma-aluksiin, aluksiin sekä kulkuneuvoihin ja tarkistaa, ovatko poliisin toimivaltuudet käyttää niitä ajan tasalla.

Työryhmässä olivat edustajat sisäministeriön poliisiosastolta, oikeusministeriöstä, puolustusministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, Rajavartiolaitoksesta, Poliisihallituksesta ja suojelupoliisista. Työryhmä on kuullut Tullia ja Viestintävirastoa.

Työryhmä ehdotti, että poliisilain 2 lukuun lisättäisiin säännökset, joiden perusteella poliisilla olisi nykyistä kattavampi toimivalta puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun. Puuttumisessa voitaisiin käyttää tarpeellisia voimakeinoja tai teknistä laitetta, joka ei aiheuttaisi vähäistä suurempaa haittaa radio- tai muulle viestinnälle tai yleisen viestintäverkon laitteille tai palveluille. Poliisi saisi teknistä laitetta käyttäessään käsitellä lennokin tai miehittämättömän ilma-aluksen käyttöön liittyvää radioviestintää, välitystietoja ja sijaintitietoja. Poliisin haltuun otettu lennokki tai miehittämätön ilma-alus olisi luovutettava ilman aiheutonta viivytystä laitteen omistajalle, jollei olisi laissa säädettyä perustetta pitää sitä viranomaisen hallussa.

2) Lausuntopyyntö ja annetut lausunnot

Sisäministeriö pyysi 25.6.2018 lausuntoa työryhmän ehdotuksesta esitykseksi eduskunnalle poliisilain 2 luvun muuttamisesta. Määräaika lausunnon antamiselle päättyi 17.8.2018. Lausuntoja pyydettiin seuraavilta 32 taholta:

Eduskunnan oikeusasiamieheltä, Valtioneuvoston oikeuskanslerilta, liikenne- ja viestintäministeriöltä, oikeusministeriöltä, puolustusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, valtioneuvoston kanslialta, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafilta, Poliisiammattikorkeakoululta, Poliisihallitukselta, Puolustusvoimilta, Rajavartiolaitokselta, Rikosseuraamuslaitokselta, Suojelupoliisilta, Tietosuojavaltuutetun toimistolta, Tullilta, Valtakunnansyyttäjänvirastolta, Viestintävirastolta, Oikeuspoliittinen Yhdistys - Demla ry:ltä, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry:ltä, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry:ltä, RPAS Finland ry:ltä, Suomen Asianajajaliitto ry:ltä, Suomen Ilmailuliitto ry:ltä, Suomen Lennonjohtajien Yhdistys ry:ltä, Suomen Lentäjaliitto ry:ltä, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry:ltä, Arctic Drone Labs -ekosysteemiltä, Air Navigation Services Finland Oy:ltä, Finavia Oyj:ltä, Finnair Oyj:ltä ja Nordic Regional Airlines Oy:ltä.

Lausunnon antoivat seuraavat 20 tahoa:

Eduskunnan oikeusasiamies, Valtioneuvoston oikeuskansleri, liikenne- ja viestintäministeriö, puolustusministeriö, valtiovarainministeriö, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, Poliisihallitus, Rajavartiolaitos, Suojelupoliisi, Tulli, Valta-kunnansyyttäjänvirasto, Viestintävirasto, Finavia Oyj, Air Navigation Services Finland Oy, Oikeuspoliittinen Yhdistys - Demla Ry, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry, RPAS Finland ry, Suomen lennonjohtajien yhdistys ry, Suomen Lentäjäliitto ry ja Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry.

Valtioneuvoston oikeuskanslerilla, Tullilla ja Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry:llä ei ollut lausuttavaa asiassa.

Yleisesti voidaan todeta, että lausunnoissa pidettiin esitystä lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun puuttumisesta tarpeellisena ja kannatettavana. Lausunnoissa esitettiin, että perusteluja tulisi täydentää. Lisäksi myös lakiehdotuksen käsitteisiin ja sisältöön kiinnitettiin huomiota. Lausunnoissa esitettiin huoli sivullisten turvallisuudesta ja muualla olevalle radio- ja viestintäliikenteelle aiheutuvasta haitasta.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies näki esityksen ongelmallisena perustuslain 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun luottahumuksellisen viestin suojan kannalta.

Lausuntojen tarkempi sisältö on nähtävissä sisäministeriön hankkeet ja työryhmät internetsivuilla (valtioneuvoston hankeikkunassa):

<https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu/-/hankesivu/hanke?tunnus=SM009%3A00%2F2018>